

[Time: 3:00 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Discuss the nature and functions of psychology.
- b) Elaborate the meaning and scope of educational psychology.
- c) Discuss the Relevance of educational psychology to teachers.

Q.2 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Compare between Experimental and Observation methods with examples.
- b) Explain the concept and merits of Introspection Method.
- c) Explain the concept and merits of Clinical method.

Q.3 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Growth and Development occur simultaneously. Elaborate.
- b) Discuss the factors affecting development of the child.
- c) How will you as a teacher help your children to develop positively?

Q.4 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Discuss the concept and educational implication of Individual difference.
- b) Explain the Relative Importance and educational implications of Heredity and Environment.
- c) Explain the characteristics and educational implications of maturation.

Q.5 Write short note on Any Two. (20)

- a) Meaning of Educational psychology
- b) Steps of experimental method
- c) Principles of development
- d) Concept of heredity and environment

(मराठी अनुवाद)

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ घ्यावा.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) मानसशास्त्राचे स्वरूप आणि कार्ये यावर चर्चा करा.
- (ब) शैक्षणिक मानसशास्त्राचा अर्थ आणि व्याप्ती विस्तृत करा.
- (क) शिक्षकांसाठी शैक्षणिक मानसशास्त्राची प्रासंगिकता यावर चर्चा करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) प्रायोगिक आणि निरीक्षण पद्धतींची तुलना उदाहरणांसह करा.
- (ब) आत्मनिरीक्षण पद्धतीची संकल्पना आणि गुण स्पष्ट करा.
- (क) क्लिनिकल पद्धतीची संकल्पना आणि गुण स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) वाढ आणि विकास एकाच वेळी होतात. विस्तारित करा.
- (ब) मुलांच्या विकासावर परिणाम करणारे घटक चर्चा करा.
- (क) शिक्षक म्हणून तुम्ही तुमच्या मुलांना सकारात्मक विकास करण्यास कशी मदत कराल?
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) वैयक्तिक फरकाची संकल्पना आणि शैक्षणिक परिणाम यावर चर्चा करा.
- (ब) आनुवंशिकता आणि पर्यावरणाचे सापेक्ष महत्त्व आणि शैक्षणिक परिणाम स्पष्ट करा.
- (क) परिपक्वताची वैशिष्ट्ये आणि शैक्षणिक परिणाम स्पष्ट करा.
- प्र.५ टीपा लिहा. (दोन) (२०)**
- (अ) शैक्षणिक मानसशास्त्राचा अर्थ
- (ब) प्रायोगिक पद्धतीचे टप्पे
- (क) विकासाची तत्वे
- (ड) आनुवंशिकता आणि पर्यावरणाची संकल्पना
- .....